СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 302. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 29. грудня, 1927. VOL. XXXV. No. 302. Jersey City, N. J., Thursday, December 29, 1927. THREE CENTS.

УРЯД ПЕРЕСТАЄ ШУКАТИ ЗА ЛІТАКОМ ҐРЕЙСОНОВОЇ

НОВІ ВІСТКИ ПРО ЧУТКУ З ЛІТАКА.

ВАШИНГТОН, 27. грудня. — Департамент фльоти відкликав свій кермовий бальон Лос Анджелес, який вислано на шукання літака пані Ґрейсон, що пропав з властителькою та трома летунами. Уряд, видно, не має надії найти летунів.

Один з операторів Анґльо-Американської каблевої стації в Гарт Контент заявляє, що в понеділок він чув на своїм радіовім апараті, як хтось питався: „Де ми є?" Він думає, що запит походив від летунів „Дона", літака пані Ґрейсон. Оператор думає, що запит походив з дуже недалекого місця. Ся вістка дала нові надії на найдення летунів.

ВЕЛИЧЕЗНІ КАРИ НА РОБІТНИЧІ ПИКЕТИ.

ПРОВІДНИКИ СТРАЙКУ МАЮТЬ ЗАПЛАТИТИ $14,500.

НЮ ЙОРК, 27. грудня. — Стейтовий суддя Ерленґер засудив нині 18 урядників кравецької юнії, обжалованих товариством кравецьких підприємців за непослух супроти судового приказу та безправне пикетованнє кравецьких підприємств, на загальну суму 14,500 долярів.

Кождого з обжалованих засуджено на 250 долярів кари, а крім того на заплаченнє 10,000 долярів відшкодовання.

Ходить тут о урядників так званої спільної ради кравецьких юній, що вела страйк проти волі правильної юнії кравців.

ЛИНДБЕРҐ ВИЇХАВ ДО ҐВАТЕМАЛІ.

МЕКСИКО РОБИТЬ КРОКИ ДО НОВОГО ЗБЛИЖЕННЯ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

МЕКСИКО, 27. ґрудня. — Американський летун Линдберґ виїхав нині до середно-американської републики Ґватемалі. Його відлет здержала на якийсь час густа мрака. Перша частина сеї подорожи є незвичайно трудна, бо прийдеться йому переїзджати через гори та понад околиці дикі та мочаристі, в яких панує малярія.

Його мати виїхала сейчас до Злучених Держав. Мексиканський уряд закупив за дозволом американського уряду літак, на якому вона прилетіла на побачення зі сином у Мексику.

Мексиканський уряд уніс у конґресі проект нового закона про маєтки Американців у Мексику. З проєкту видно, що Мексико старається зеднати собі прихильність Злучених Держав.

Тимчасом у Злучених Державах не втихає ще римо-католицька аґітація проти порозуміння з Мексиком. Президентови Кулиджови вислали орґанізації католицьких жінок протест проти зближення між Злученими Державами а мексиканським урядом Каєса.

КРИТИКУЮТЬ УРЯД ЗА КАТАСТРОФУ СУБМАРИНИ.

ВАШИНГТОН, 27. грудня. — Через те, що довкола побереж Нової Анґлії панує тепер буря, уряд фльоти мусів здержати дальшу роботу нурків коло добування зпід води затопленої субмарини „Ес-Фор".

У конґресі ся катастрофа викликує справдішний скандал для уряду. Конґресмен Опдайк виступив з обжалованнем фльотного уряду за недбальство, яке уряд проявив, пускаючи на море субмарини без відповідних средств перестороги.

Конґресмен Блек виступив з виразним домаґаннем резиґнації секретаря фльоти Вилбера. Конґресмен каже, що через ощадність в урядованню американська фльота стратила богато на справности.

МАТИ РАТУЄ ДИТИНУ, НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА УДУШЛИВИЙ ҐАЗ.

30 РОДИН ВТІКАЄ З КАМЕНИЦІ, НАПОВНЕНОЇ ҐАЗОМ, ЗАБУВАЮЧИ ПРО 6-ЛІТНУ ДІВЧИНКУ.

БРУКЛИН, Н. Й., 27. грудня. — У пивниці камениці при Другій улиці в Бруклині пукла ґазова рура й з тої причини 30 родин, мешкаючих у 6-поверховім будинку, мусіли ратуватися втечею. У поспіху забула гр. Марія Липкин свою 6-літну донечку, яка лишилась в її апартаменті на 3-ім поверсі. Опинившись на хіднику й побачивши, що її дитини нема з нею, вернулася гр. Липкин назад до свого мешкання, аби ратувати свою дитину. За нею однак пішов слідом патролюючий поліцай. Гр. Липкин найшла свою дочку ослаблену й умліваючу від удушливого ґазу. При помочі поліцая вдалось їй випровадити дитину на улицю, де занявся її ратунком прикликаний лікар.

У ПРОВІНЦІЇ КВЕБЕКУ ЗГОРІВ ДУХОВНИЙ СЕМІНАР.

Є СЕ ВЖЕ ТРЕТЯ РЕЛІҐІЙНА ІНСТИТУЦІЯ, ЯКА ЗГОРІЛА В СІМ МІСЯЦІ В ЗГАДАНІЙ ПРОВІНЦІЇ.

КВЕБЕК, Кве., 27. грудня. — У провінції Квебеку згоріла сього місяця вже третя реліґійна католицька інституція. У минулий понеділок пожар знищив літній віддиховий дім семінаря св. Назарія в Квебеку. Сторож і його родина, складаючася з 7 членів, та десять слуг з великою бідою вратували свое життя, втікаючи з горіючої будівлі лише в нічній одежі. Згадану будівлю збудовано у 1776 році, потім, як згорів будинок, поставлений перед роком військами полководця Монтґомері.

5 УРЯДНИКІВ ЗГИНУЛО В БІЙЦІ МІЖ ПОЛІЦІЄЮ.

САВТ ПИТСБУРҐ, Тенесі, 25. грудня. — Між міською й повітовою поліцією панує таке напруженнє, що нині прийшло між ними до вуличної стрілянини, в котрій згинуло на місци 5 людей. Кромі сього 4 других урядників вийшло з тяжкими ранами. Наслідком сього майже ціле місто лишилося без поліції і ґубернатор вислав сюди війско.

„ДАРУНОК" ВУГОЛЬНИХ БАРОНІВ ШАХТЯРЯМ.

ПИТСБУРҐ. — Вугольні барони стейту Пенсилвенія дали теж різдвяний „дарунок" страйкуючим шахтярям. Сей дарунок міститься в тім, що вони викинули на вулицю зі своїх домів усіх страйкуючих шахтярів разом з їх родинами. Юнія шахтярів поставила шатра для страйкарів. До тих шатер перенеслися викинені шахтярі разом зі своїми жінками й дітьми, щоби там святкувати Різдво. Вугольні барони не полишили в домах навіть недужих жінок. Одна з них вмерла навіть у шатрі.

ВОЄННІ ЛІТАКИ МАЮТЬ ШЛЯХОТНІЩЕ ЗАНЯТТЯ ЯК В ЧАСІ ВІЙНИ.

ЕЛЬ АРАЇШ, Мароко, 26. грудня. — Еспанські воєнні аероплями мають тепер шляхотніше заняття як в часі війни, бо не кидають тепер бомб на безборонне населення. Від часу закінчення війни аж до тепер стояли вони безчинно. Тепер почало їх уживати еспанське правительство до вигублення сарани, яка винищує засіви на врожайних полях в Мароку.

ПОЛЬЩА Й ЛАТВІЯ ПІДПИСУЮТЬ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР.

ВАРШАВА, 24. грудня. — У Ризі підписано провізоричний торговельний договір між Польщею а Латвією. Рівночасно оба правительства прийшли до повного порозуміння щодо індустріяльних експортів.

ВБИЙСТВО СЕКРЕТАРЯ СОВІТСЬКОГО ПОСОЛЬСТВА.

БЕРЛІН. — Константинопольські часописи доносять, що в Теґерані убито секретаря совітського посольства. Догадуються, що вбийство поповнено з політичних мотивів.

БАТЬКІВСЬКЕ СЕРЦЕ.

Василь Пшик, парубок з Вислобоків, пов. Жовква, зачав пиячити. Його батько не хотів на це дозволити і держав сина коротко. Але Василь грозив, що підпалить обійстє батька. І дійсно д. 28. вересня підпалив стодолу свого батька. Коли його арештовано, він признався до вини. При кінці падолиста відбулася розправа й Василь виперся начеб то він підпалив стодолу. Батько його не причинився до карного поступовання і суд присяжних увільнив його. Коли батько почув вирок, зі слезами в очах дякував судови, що увільнив сина від кари. От батьківське серце!

СТРОГИЙ ПРИСУД У ЛЮБЛИНСЬКІМ ПРОЦЕСІ.

ВАРШАВА, 24. грудня. — У люблинськім суді відбувався процес проти 123 польських комуністів, обвинувачених в підготовленню комуністичного перевороту в Польщі. 9 з обвинених засуджено на досмертну вязницю, 20 на 15 років вязниці, а 60 на 5 літ вязниці.

РАБІН КАНДИДАТОМ НА ПРЕМІЄРА МІНІСТРІВ.

РИГА, 27. грудня. — Президент латвійської республики зробив пропозицію рабінови Нуркови утворити новий міністерський кабінет. Попередний коаліційний кабінет подався до димісії.

І В МЕКСИКУ НЕ ГАРАЗД.

Ужгородська „Карпатська Правда" містить лист закарпатських Українців, яких недоля й голод лютий загнали аж до Миксика. Думали вони, що поправлять там свою долю, бо на Закарпатській Україні щораз гірше жити нашому селянинови, відколи запанував там чехословацький пястук. Трафили одначе з дощу під ринву, як се бачимо з їх листу. „Не було з чого жити в краю", пишуть згадані селяне з Мексика, а аґенти обіцяли нам добрий зарібок і добрі умовини життя. Ми продали послідне своє майно й заплатили кроваві гроші аґентам, щоби відвезли нас до Мексика.

„Приїхали ми сюди, перейшли цілий Мексик і не найшли ніякої роботи. Гроші, які ще з собою неодин мав, розійшлися. Мексиканські пани сміються з нас і питають, хто нас сюди спровадив. Ми сказали, що наші чеські пани, що забрали собі усю нашу землю і тому ми не мали на чім працювати й мусіли їхати в світ за очі.

„Ходили ми до чехословацького конзуля, щоби нам поміг вернутися. Але там нас і знати не хочуть.

„Нарід живе тут гірше від худоби в нашім краю. Тут земля пуста — одне каміння. Ми ходимо голодні й обдерті, ночуємо на дворі, живимося дикими ростинами. Не знаємо, що з нами дальше буде. Вернутися назад нема за що".

СТАРО-КОНСТЯНТИНІВСЬКИЙ ЗАМОК — ДЕРЖАВНИМ ЗАПОВІДНИКОМ.

На історичнім „Чорнім Шляху" на Волині лежить місто Старо-Констянтинів, що в XVI ст. було селом Колишинцями. Князь Константин Острозький, маючи на меті оборону від нападів Татар, які „Чорним Шляхом" проходили аж до Польщі, збудував 1561— 1577 р. замок-фортецю над річкою Случею. В будівництві замку брали участь видатніші майстри того часу й тому замок на 300-річне істнування зберігся дуже добре. Нещодавно замок оглядав представник Укрнауки. Констатовано, що жадних пошкодовань замок не має. Український комітет охорони памятників культури проектує оголосити Констянтинівський замок державним заповідником.

БОРОТЬБИСТИ ПЕРЕД СУДОМ.

Як відомо, в зимі минулого року воєнний румунський суд через три місяці держав в слідчій тюрмі Руснака, Галицького і Стасюка, редакторів „Боротьби", а цілими тижнями Стасюка, Іфтімічука, Маланчука і Сметанюкову, ведучи проти них слідство. Коли в марті ц. р. по тяжких муках і тортурах сиґуранци випущено їх вкінці на волю, здавалося, що на тому буде кінець знущанню. Та ні. 17. листопада відбулася перед воєнним судом проти всіх вище названих розправа на підставі виїмкового закону з 1924 р. т. зв. закону Марзиску. Обжалованим закидував акт обвинувачення співпрацю в „Боротьбі", видавання книжочки „Дядько Дмитро" і календаря на 1927 р., поширювання цих видань, звязки та симпатії з Радянською Україною, національну большевицьку ірреденту через пропаґанду за заведенням української мови в школах української Буковини, переписку з українською інтеліґенцією, в якій проявляється протидержавний настрій і т. д.

Доказовим матеріялом служили доноси й зізнання сиґуранци, переловлені приватні листи та свідоцтва підставлених типів.

Надармо оборона доказувала, що на підставі тоїж румунської конституції обжалованих має судити не воєнний суд, а горожанський та воєнний суд визнав себе мимо того компетентним вирішувати цю справу. Надармо доказувано, що румунська конституція признає свободу слова й друку, що „Боротьба" це леґальний незаборонений часопис, що книжочка „Дядько Дмитро" це передрук з 1903 р., то мимо того, помимо тяжких кількамісячних терпінь слідчої вязниці Руснака, Галицького і Стасюка засуджено по 2.000 леїв, Степака і Іфтімічука на 500 леїв грошевої кари.

Тим присудом воєнний суд хотів оправдати своє безпідставне, варварське мучення невинних людей у слідчій тюрмі.

ЗБІЛЬШЕННЯ ЧИСЛА ДНІВ НАУКИ В РАДЯНСЬКИХ ШКОЛАХ.

Народній комісаріят освіти застановляється над пляном збільшення числа днів науки у радянських школах. І так у сільських школах число днів науки мається збільшити з 176 на 190 днів, а в міських школах з 200 на 265 днів.

НАЙБІЛЬШИЙ ЗАЛІЗНИЧИЙ МІСТ НА СВІТІ.

ЛОНДОН, 24. грудня. — На слідуючу весну розпічнуть у Найджерії в Африці будову одного з найдовших залізничих мостів понад рікою Бенус. Згаданий міст буде лучити копальні олова з копальнями вугля у північній Найджерії. Буде він 2,548 стіп довгий а кошта його будови винесуть 960,504 фунтів стерлінґів.

„НАЙ ПОЛЬЩА ПОЧИНАЄ КРОКИ ДО ПОЛАГОДИ СПОРУ"

ЛИТОВСЬКИЙ ПРЕМІЄР НЕ РОЗПІЧНЕ ПЕРШИЙ ПЕРЕГОВОРІВ В СПРАВІ ПОЛАГОДИ ЛИТОВСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО СПОРУ.

ВАРШАВА, 27. грудня. — На разі не богато людей переїзджає з Польщі до Литви й навідворот. Усі чекають на розпочаття переговорів у справі полагоди польсько-литовського непорозуміння. До розпочаття тих переговорів не прийде так скоро, як декому моглоби видаватись.

До тих, що перші переїхали з Польщі до Ковна, столиці Литви, належить редактор польського часопису „Куріер Варшавскі". Він мав розмову з литовським премієром Валдемарасом, який мав сказати йому, що ключ до розвязки польсько-литовської ситуації лежить у Варшаві, а не в Ковні. Валдемарас стоїть при тім, що від Варшави мусять вийти пропозиції до Литви в справі полагоди спору відносно приналежности Виленщини й що отворення границь є неможливе без приятельської полагоди пограничних непорозумінь. Він заявив, що Литовці не зроблять першого кроку до розпочаття переговорів, щоби тим не викликати враження, що вони вдоволені теперішньою ситуацією. Також мав він сказати, що коли з Варшави не вийдуть ніякі пропозиції відносно Вильни, польсько-литовські переговори ограничаться до питань меншої ваги.

РОСІЙСЬКА ЛЯБОРАТОРІЯ ЗБОГАТИТЬСЯ ЧЕТВЕРТИМ МІЗКОМ.

БУДЕ СЕ МІЗК ПРОФЕСОРА БЕХТЕРЕВА, ОСНУВАТЕЛЯ ЗГАДАНОЇ ЛЯБОРАТОРІЇ ДЛЯ РОЗСЛІДУ МІЗКІВ.

МОСКВА, 27. грудня. — „Пантеон мізків", оснований в Москві для розсліду мізків талановитих людей і ґеніїв, збогатиться четвертим мізком. Буде се мізк самого оснувателя сього пантеону, проф. Бехтерева, який саме вмер у минулу суботу. Тіло Бехтерева спалять у крематорії, а його мізк віддадуть, відповідно до його послідньої волі, для студій і розсліду до згаданого „пантеону мізків".

У тім пантеоні находиться вже мізк Антона Рубінштайна, звісного пяніста й композитора, що вмер у 1894 році; находиться тут також мізк Дмитра Менделеєва, натураліста й хеміка, якого твори про періодичні права зробили його звісним по цілім світі; він умер у 1904 році. Третім мізком, який находиться в згаданім пантеоні, є мізк Олександра Коні, письменника й юриста, члена Академії Наук, який умер минулого вересня.

КОНҐРЕС ГІНДУСІВ ДОМАГАЄТЬСЯ ПОВНОЇ СВОБОДИ ДЛЯ ІНДІЇ.

УХВАЛЕНО РЕЗОЛЮЦІЮ, ВЗИВАЮЧУ ДО БОЙКОТОВАННЯ БРИТІЙСЬКОЇ КОМІСІЇ.

МАДРАС, Індії, 27. грудня. — Відбувся тут 42. Народній Конґрес Гіндусів при участи численних делеґатів з усіх частей Індій. Конґрес приняв одноголосно резолюцію, в якій взивається Гіндусів до бойкотовання Комісії, назначеної британським правительством для розсліду положення Гіндусів.

Крім сього принято ще одноголосно й другу резолюцію, в якій міститься заява, що остаточною цілю гіндуського народу є повна независимість.

Також рішено на згаданім Конґресі, що ніякий шануючий себе Гіндус не може дозволити на се, щоби Велика Британія була одиноким суддею у гіндуських політичних справах.

МУСОЛІНІ ЗАБОРОНИВ ВИСИЛКУ НОВОРІЧНИХ ЖЕЛАНЬ.

ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД ІТАЛІЙЦІВ, ЩОБИ НЕ ТРАТИЛИ ЧАСУ НА ВИСИЛКУ ЖЕЛАНЬ, ЯКИХ ВІН НІКОЛИ НЕ ЧИТАЄ.

РИМ. 27. грудня. — Премієр Муссоліні заборонив присилати собі новорічні желання будьто на переписних листках, будьто телеґрафічно; не бажає він теж собі ніяких дарунків, почавши від лаврових вінців, а скінчивши на живих левах. У своїм резпорядку просить він Італійців „працювати мовчки" й не тратити часу на висилки желань, яких він ніколи не читає. Звичайно одержує Муссоліні цілі міхи листів, до яких перечитання потреба цілого штабу урядників; святочних дарунків одержав він стільки, що на їх привіз треба було кілька троків.

4 МІЛІОНАМ КИТАЙЦІВ ГРОЗИТЬ ГОЛОДОВА СМЕРТЬ.

ТИСЯЧІ КИТАЙЦІВ КОРМЛЯТЬСЯ КОРОЮ, ЛУШПИНОЮ З ЗЕРНА Й ТРАВОЮ.

ПЕКІН, 27. грудня. — Около 4 міліонам Китайців у провінціях Шантунґ і частині Чілі грозить страшний голод, а може навіть і голодова смерть. Сю вістку подає Китайський Ратунковий Комітет, який видав поклик до Американського Червоного Хреста з просьбою о поміч.

Вже тепер тисячі Китайців кормляться корою з дерева, лушпиною з зерна й травою. Голод і недостача поживи дається вже відчувати в 65 округах, з усіх 107, на які ділиться провінція Шантунґ.

Причиною голодування населення згаданої провінції є посуха, язва сарани, домашня війна, бандитизм і рабунки жовнірів. Голод заповідається ще страшнішим від того, який тут панував у 1920—1921 р., лиш простір обнятий ним є значно менший.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Загряницю:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів. року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY N J

ДРУГОМУ КЛОПІТ - НАМ НАУКА.

Було колись в Америці обходили врочисто Свято Незавимости, а обходили його так, що кождого року гинули сотки людий від ріжних вибухових матерій. Треба було великого напруження зі сторони громадянства та уряду, щоби сї гучні обходи трохи поміркувати та знижити число жертв.

Проминуло нещасте від патріотичного свята, й Америка вїзла в нове нещасте зі святами церковними. Сталося се від заведення прогибіції. До прогибіції церковні свята були як справдішні свята. Дехто впився, що правда, але сей стидався своєї пригоди, і сидів тихо дома, щоби його ніхто не бачив. Загал громадянства до келішка не заглядав. Пятика вважалася річю, осудженою громадянством.

Настала прогибіція, і часи змінилися. Серед громадянства виросла фалшива гордість на пятику. Люди вже перестали стидатися пятики, але деякі стали навіть сим гордитися. Мовляв, хто може бути пяний, той може собі на се позволити. Отже горівчаний дух з уст став ніби признакою добробуту. Від того часу свята стали оргіями пятики. Звичайно, зі страшними наслідками.

Ось деякі факти.

Нюйорські шпиталі донесли урядовому бюрови здоровля, що за перший день Різдва згинуло від алькоголічного затроєння 5 людий, одна жінка й 4 мущин. У шпиталях є ще два рази тільки пацієнтів від тої самої „недуги", які „наставилися" вмирати. Цікаво, що більшість сих пацієнтів находиться в такому стані, що вони не можуть навіть подати лікарям своїх імен.

У перший день по святах шпиталі подали урядови дальші вістки про наслідки святочного алькоголічного затроєння; показується, що від затроєння алкоголем за свята в одному Ню Йорку згинуло 16 людий.

З Шикаґа доносять, що за свята згинуло там 3 людий, а 14 других мучиться по шпиталях.

Про подібні випадки можна довідатися й з других місцевостей. Кількo людий згинуло від алькоголю в цілому краю, певно ніколи не буде відомо. А до того числа треба ще додати всі ті жертви від газу, від автів, тощо, яких не булоби, якби не алькоголь.

Отсі факти певно придадуться нам як пригадка в наші свята.

ЮВИЛЯТКА.

Сього року ювилянткою була наша українська народня пісня. Часописи повідомляли, що з нагоди видання сто літ тому (1827 р.) проф. Мих. Максимовичем збірника „Малороссійскія пѣсни" як на Радянській так і на Західній Україні улаштовано святочні обходи. Зі Львова до Київа на таке свято їздили українські вчені, як от акад. Кир. Студинський, Філ. Колесса, проф. Марущак. Академія Наук улаштувала 9 жовтня спеціяльне зібрання, де в доповідях виявилася єдність української наукової думки, незалежної від кордонів. Таким чином ювилей нашої пісні став на Україні дійсним святом національної культури.

Столітня річниця видання збірника М. Максимовича звичайно не є віком нашої пісні, лише віком наукового збирання української пісневої творчости. Дійсний вік пісні народньої так довгий, як довге життя народа. Свій початок пісня бере в творчім настрою людської душі, коли радість чи сум шукають виявлення і знаходять його в поезії слів, органічно сполучених з радістю (майорною) чи сумною (мінорною) мельодією, иноді дуже примітивною, иноді досить складною, часом з акомпаніяментом музичного інструменту (ліри, бандури і т. и.), часом без нього.

Така творчість переходить від уст до уст, а иноді (на Україні майже завжди) розвивається в хоровий спів. Для композиторів народня музична творчість стає тим ґрунтом, на котрім вони можуть будувати власні композиції, як вокальні (для виконання людськими голосами) так інструментальні (для фортепяну, орхестри і т. и.). Що багатіща душа нації, що складніщі переживання її, тим глибшим стає народній спів своїм змістом. Українська пісня — ніби зеркало душі України, який тисячу літ вкладає в неї свої жалі й радощі, описує (в думах козацьких) незабутні події на тлі національного істнування, леліє золоті мрії про волю й ліпше життя, а коли під гнетом непереможних обставин бачить, що дійсність розбиває мрії, що національне життя ніби поховано й здаєтся, тяжким камінем на віки притиснуто, то наповняє пісневий зміст тяжким сумом і рясними сльозами. Але не вмирає геній народа і ось знову серед суму блискає соняшне проміння, пісня сміється з самої недолі та жартує з лихом, а в радісні хвилини широким шумом ходить „навприсядки та в долоні".

Чари української пісні лежать як в її милозвучности, так і в самому змістові. Про цей зміст наш акад. Сергій Єфремов каже:

„З усіх одділів народньої поезії найбільший у нас і найбагатший — це народні пісні. Пісня на Україні так поширена, що від колиски до могили ніби провожає чоловіка, на всіх перехрестях життя його стріває й на всі випадки в житті відповідаючи. „В чудових піснях, — як пише один учений, — виспівав народ журбу матері над колискою дитини, щиру любов молодечу, терпіння зраженої дівчини, тугу відданиці (молодої), жаль батька-матері, що дають свою дитину в чужі руки на непевну долю, горювання жінки, що її чоловік нелюб зневажає або недобра свекруха поневіряє, бідування удови, що „дрібними слізоньками землю промочила", плач сиротки на гробі матері — усеж все життя людське від колиски до гробової дошки з усіма турботами і радощами, мов у зеркалі відбилося в наших народних піснях" (Ф. Колесса). І се суща правда, і не дурно українське село аж розлягається від пісень, не дурно й слава у нас склалася співочого народу". („Коротка історія укр. письменства" 1919, стор. 102).

Проф. І. Огієнко, показавши, як велике враження на чужинців робили наші пісні завше, каже: „І такою-ж солодкою, чарівною та правабливою зосталась пісня наша ще й досі. Зосталась такою, хоч останніми часами забороняли нам співати, гнали пісню нашу із школи, гнали із життя, а соловієві України, покійному М. Лисенкові, не дозволяли під нотами ставити слів, — дозволялось видавати самі тільки ноти... Проте голосно лунала і німа пісня" („Українська культура", 1923, стор. 8)...

Той уряд, що забороняв нам співати, мусів добре розуміти, який дорогоцінний скарб хоронить нація в своїх співах. Отже не диво, що кожда нація старанно збирає свої народні співи. Збірники наших пісень, як от М. Максимовича і багатьох инших збирачів після нього, дають можливість всебічно студіювати народню творчість, то розглядаючи слова (фільольоґія, лінгвистика), то зміст (етнографія, світогляд народу), то музику (ритм, мельодика, контрапункт). Як для вченого, письменника так і для музика народня пісня все стає жерелом знання народу, його вдачі та його особливостей.

Для того, щоб музична творчість розросталася і поліпшувалася, необхідно школи, техніки, якоїсь традиції. Українська художня музика покищо йде ще вузенькою стежкою, котра довший час була до того ще й дуже тернистою, але поперед неї стелиться широкий і славний шлях. В напрямку інструментальної музики ми лише учні оригінальних і талановитих композицій Европи; тут ми лише шукаємо „своє власну музичню мову, своє власне музичне думання" (М. Грінченко). Зовсім инше в обсягу вокальної музики, особливо хорової. „Хоровий „партесний" спів розвивався в народній пісні. Народні мельодії часто бували основою для церковного співу і хор в церкві конкурував з католицьким орґаном. Наукa співу була одним із головних предметів навчання в українських школах взагалі, а в Київській Академії особливо. Прийшї чужоземці в захопленню дивувалися мельодійности українського церковного співу і його багатству. Вони занотували, що Київ з заходом сонця утопав в мельодіях школярського співу. Із всіх співів найбільше улюблений був спів хоровий, і той спів органічно розвивався на Україні. Щож дивного, що (уже) в другій половині 18 віку Україна видала трьох великих композиторів (церковного співу). Ці композитори були Максим Березовський (1745—1777), Дмитро Бортнянський (1751—1825) і Артем Ведель (1770—1806)" (Д. Антонович: „Триста років укр. театру" 1925, стр. 48).

Але аж до Миколи Лисенка (1842—1912) безмірна краса української пісні для широкого загалу була невідомою. Лисенко — дійсний батько української музики. Він дав їй початок, пробовиши кольосальну працю не лише як збирач народніх пісень, але і як композитор; народні пісні він гармонізував, завівши їх в ноти, написав скілька опер і оперет, написав музику до Кобзаря Т. Шевченка, музику до ріжних віршів і т. д. Тому з імям М. Лисенка вяжеться в історії нашої музики ціла епоха, бо до нього нашої пісні майже ніхто не знав, а його діяльність викликала цілий музичний рух і тепер ту пісню знає увесь цивілізований світ; О. Кошиць, М. Леонтович, К. Стеценко і багато инших музичних імен українських тепер можна почути всюди. О. Кошицеві пощастило не тільки піднести українську пісню до найвищого степеня артизму, але й показати в найліпшім освітленню народам Европи й Америки. Не раз доводилося бачити наочно, як чужинці захоплювалися виконанням Укр. Нац. Хором наших колядок або кантів і як вибухали божевільними оваціями. Чому так? Чи не тому лише, що музично-культурні народи, як от Німці, Чехи, Французи, Еспанці і т. д. не могли не відчути оригінальної творчости нашого геніяльно-музичного народу, виявленої на концертовій естраді з невбаганою силою вокальної краси, що кожному зрозуміла навіть без слів?! Так. Дійсно пророчі слова сказав Т. Шевченко про нашу думу, нашу пісню:

„От де, люди, наша слава,
Слава України!"

Американські Українці люблять свої рідні пісні, бо на чужині ніщо так не розважить в сумних хвилинах, ніщо не нагадає так нашого села й усього українського побуту, як пісня, як голос народнього життя, захований в мельодії і гармонії національного співу. Коли трапляється нагода почути співи инших народів, то ще гостріще відчуваємо ріжницю й ліпше починаємо розуміти велич нашого пісневого скарбу. Той єдино великий наш національний скарб (навіть в міжнародньому значінню), наша ювилятка, заслуговує на більшу увагу громадянства, ніж до сеї пори їй надавано. Во імя її необхідно єднати всіх, хто лише здатний до співу, у співучі гуртки. Там, за працею удосконалення співу, партійні противники подадуть один другому руки і стануть лише добре вихованими членами українського громадянства. Таки співучі гуртки при всякій нагоді виведуть нашу пісню і як найліпше покажуть американському громадянству, щоб инші народи, що старанно зберігають свої пісні і дорожать ними, пізнали те, що є характеристичним у нас, як співучої нації. Здобути оплески на цім полі не тяжко, бо наша пісня сама за себе промовляє (тому й шарпають її до себе наші сусідоньки, мов би їх власне добро), але образою для нашої пісні є те, коли виводимо її перед людей в убогих циганських лахманах замісць властивого для неї роскішного одягу. Той роскішний одяг української пісні в першу чергу залежить від художнього співу великого хору. Отже американські Українці найліпше можуть справити ювилей своєї пісні, коли громадами подбають про заснування добрих хорів (де можна, то й сполучених) у кождій українській кольонії.

Гр. Павловський.

Фільософічні думки.

Любов — наче борщ: перші ложки горячі, але послідні холодні.

Жінка тільки тоді вихвалює красоту другої жінки, коли находиться у товаристві третої, котра завидує першій.

Два адвокати, що заступають дві ворожі сторони, похожі на ножиці; вони ріжуть усе, що між них попадає, але, як дві половині ножиць, собі не шкодять.

Др. Остап Грицай (Відень).

НАРОДИ В БОРОТЬБІ ЗА ВОЛЮ

3)

І от як перший вислів народнього гніву зза того всього являється у Швеції 1434 р. велика ворохобня, счинена одним із згаданих уже революційних предтеч Ґустафа Вази, що звався **Енґельбрехт Енґельбрехтзон**. Він був гірняком, родом з теж згаданої уже селянської країни Далярни, невеликий ростом, але зате як колишній вояк людина повна неустрашимої рішучости й енергії. Знаючи про всі жорстокости королівських сіпаків в Далярні, Енґельбрехтзон рішився станути в обороні кривдженого селянства і з цею метою явився на дворі самого короля Еріха в столиці Данії, Копенгаґі, жадаючи від нього усунення усіх безправств. Коронований пірат вислухав спершу хороброго гірняка ласкаво, і приобіцяв, як то кажеться по царських канцеляріях — розслідити всі закиди основно. Та коли після якогось часу показалося, що король лукавив, і життя в обставинах не було ніякої, Енґельбрехтзон прийшов удруге до Еріха і домагався покарання винуватих вітів з такою сміливістю, що король заборонив йому приходити до королівського палацу ще раз. Але Енґельбрехтзон, не злякавшись, відповів словами: **„А таки прийду знову!"*)** — і після повороту до краю почав безпроволочно організувати повстання селян. 24. VI., 1434 р. двигнувся зворохоблений ним нарід — по словам хрониста — „як один муж до бою". Правда, шведська державна рада намагалася два рази повздержати бадьорого ватажка від кривавого почину, приобіцюючи поле кші. Але коли ці не вдоволили зворохоблених, почалась боротьба. Як перше здобули і знищили революціонери королівський замок на острові Дальельф, після чого з Далярною злучилося селянство з країни Вестманлянд, і революціонери добули важного міста **Вестерас** та приневолили доокружню шляхту до участи у ворохобні. В давній столиці Упзалі скликано великанське віче повстанців при співучасти мешканців горішньої Швеції **(т. зв. Упляндр)**, на якім Енґельбрехтзон говорив „громовим голосом" і спитався учасників, чи хотять йому помогти освободити край з неволі? На це кожний одвітив: Так. І зараз же тут за згодою присутної шляхти опущено з податків одну третю данини, та виготовлено революційні поклики до всіх закутин Швеції. Незабаром двигнулись за Далярною і Вестманляндом мешканці північної сторони, т. зв. **Норлянду** та мешканці побереж великого Ботнійського заливу (у сх. Швеції), під проводом хороброго, опісля опісля страченого ватажка **Еріха Пуке**. Населення Зедерманлянду добуло сильно укріпленого замку **Ґріпсгольм**, і також самі подвиги населення бачимо і в країнах Вермлянд і Дальслянд. Тільки з деякими твердинями заключили революціонери розєм на протяг якогось часу, між иншими і зі столицею Стокгольмом, — з огляду на праведність його коменданта, Німця Ґанса Крепеліна — затеж удалося їм примусити представників державної ради до підписання грамоти, якою вони виповідали королеві послух і службу. У своїх закликах до народу підписувався притім Енґельбрехтзон своїм іменем, але додаючи: „враз з моїми співробітниками". Вся його армія числила до 100.000 чоловіка, вона розбурила до 20 чужинецьких замків, прогнала всіх чужинецьких вітів, покарала смертю Есе Еріхсзона, королівський добра конфіскувала, а з селянами обходилася так обережно, що по шведській пословиці з того часу „не пропала селянинові за Енґельбрехта ні одна курка". Революція поступала так швидко, що вже в серпні 1434 р. більшість замків і твердинь була в посіданню революціонерів, країна **Галлянд** (в пол. Швеції) відібрана Данцям, а на соймі в місті Вадстена проголошена проклямація нового ладу, яку вислано корфлеві Еріхові до Копенгаґи.

Словом:

Перші успіхи Енґельбрехтзонової революції були значні й гарні.

Про око здавалосяб тепер, що революція завершилася як не мож красше, коли на зборах державної ради на початку р. 1435. в місті Арбоґа Енґельбрехтзона проголосили правителем Швеції. Але на ділі це подія, з якою свято революції мало швидко покінчитися. Бо з огляду на те, що король прибув тоді особисто до Стокгольму, а Енґельбрехт свою армію розпустив домів, почали вельможі з трьох державних рад — шведської і двох сусідних — установлювати ріжні-преріжні мирові точки, застороги, пункти й заковики, щоб, мовляв, і вовк був ситий і коза ціла, і так промощено шлях чужинецькому вовкові до нових наступів на нарід. Попризначувано, правда, цілий ряд суддів, комендантами постановлено своїх людей, визначено високість податків за одобренням рад, але зате більшість непорушнованих замків віддано знову на власність королеві, встановлено два високі уряди (державного маршала й державного казначея двора), а хоч Енґельбрехтзонові придано в посідання область Еребро (Orebro), то зате Ґалянд опинився знову в руках Данців. Це все зроблено було очевидно не з огляду на нарід, яким журився хіба Енґельбрехт, тільки з погляду на те, аби сяк так удержати струпішілу умову Кальмарської Унії, без якої пани не уявляли собі життя. І тут знову дає нам історія один з безчисленних доказів на те, що коли революціонери не ідуть до своєї мети з усею, нехай і безпощадною безоглядністю, коли вони **не диктують мира зі зброєю в руці**, тільки як вазалі поборюваних революцією влад, то тоді реакція і контр-революція все наново бере верх і руйнує діло визволення із неволі. Праведний Енґельбрехтзон розпустив, як зазначено, полки селян ще заки підписано умови мирового договору з королем. Він щадив по можности життя чужинецьких зайдів і лишив у Стокгольмі чужого, хоч і чесного характером коменданта, — а те все мало в суті речі той наслідок, що семиголовому змієві неволі не врубано всіх голов, тільки одну. Що це так, виявилося аж надто скоро. Бо вже при найближчих виборах державного правителя, переведених трийцятими панами, назначено ним не Енґельбрехтзона, тільки пана **Карла Кнутсзона**, який, правда, мусів на домагання селян поділитися владою з Енґельбрехтсзоном, але для діла революції ніякою підпорою не був, хоч опісля став навіть королем Швеції, і після численних ін-та детронізацій в 1470 помер, не зазначившись ніяким визвольним подвигом. Але королівським лизунам мало було того, що Енґельбрехтзон мусів ділитися владою з Кнутсзоном. Ім цей революціонер став дуже невигідний тим, що почав знову боротьбу проти чужинецьких вітів, і підприйнявши воєнний похід на Ґалянд, удруге прогнав звідси Данців та важко недужим вернувся домів. І ось ще заки проминув від революції другий рік, син одного шведського пана, **Менс Бенґтсзон**, замордував великодушного Героя **дня 27. цвітня 1436**, знадивши хорого Енґельбрехтзона враз з жінкою в зрадницьку засідку близь панського замку Ґексгольм.

Контрреволюція затріюмфувала тричі окаянним, тричі ганебним тріюмфом! Та ні, праведна душе, ти славний Герою шведської землі, сину Енґельбрехта! З твоїм, двайцяти стрілами панича Менса прошитим, боєвими ранами знесиленим тілом, не зійшов в могилу безсмертний дух твоїх визвольних змагань. Ще кілька десятиліть, а вдруге станутъ на чолі бодрих чорноробів такі, як ти, явиться Стен Стуре і Нільс Стуре і молодий Стуре, а далі твій найгідніщий наслідник Ґустаф Ваза, і велике діло визволення буде довершене!

Слухаймо тільки далі.

Після того, як детронізований революцією Еріх в р. 1459 помер, не було й між його наслідниками ні одного, який бувби гідний красшого спомину як володар. Усі вони счиняли межиусобиці зі своїми суперниками, вели непотрібні війни, звязувалися то зі шляхтою, то з біскупами, то підлизувалися народові в спільних низах, але кожний без триєвих успіхів для себе, або для краю. І хоч Кальмарська Унія на папері істнувала, а в р. 1483. була й відновлена, то майже з правила водилося так, що один скандинавський край визнавав королем того або иншого чужинця, а другий ні, і таким чином бачимо там протягом XV. ст. кра їний хаос. До того ще нищили край великі неврожаї та пошести. В р. 1450 та 1455. шаліла там т. зв. чорна пошесть так, що в самім Стокгольмі вимерло 9000 людей, а в р. 1464 та пошесть забрала в столиці краю 7000 чоловіка. Коли ж вірити московському історикові Карамзінові, то в Росії того часу згинуло на тужсаму пошесть в самім Новгороді 48.000 людей. Але королям не спішно було помагати народові в часах страшного лихоліття. Навпаки — вони обдирали нарід, коли і як тільки змогли, і забирали його останне для себе. Коли ось король **Христоф** (з Баварії), наслідник Еріха, прибув в р. 1446 зі своєю молодою дружиною, Доротою з Бранденбурґу, до Стокгольму в гості, то для коней королівського почоту мусіло бути щодня 5 мішків зерна, хоч у краю була така біда, що бідні люди їли кору з дерев. Инший **же, Христіян з Ольденбурґу**, обрабував стокгольмський замок з усього, що в ньому було цінне і що можна було взяти зі собою — навіть золочені прикраси на шпилях замкових веж — а до того велів шукати за якимись скарбами і в численних озерах Швеції, за чого й назвали його іменем **„Христіян з бездонною кишенею"** та казали про нього, що він шукав добичі „у воздусі, в воді і в землі". Так для королів мусіло бути все, а для хлопа нічого, хіба податки й воєнна служба.

(Дальше буде).

*) Так в тих ще дуже темних часах відповів простий гірняк королеві земнем кривдженого народу. А в нас, в Галичині, при кінці XIX. ст. не пустив ніхто й пари з уст, як препогоний цісар Франц Йосиф І., після кривавих виборів за Ляха Баденія, зігнорував соромно депутацію нашого народу, замкнувши перед нею двері з проламлюючими словами: „Adieu, meine Herren". І чема між нами, на жаль, своїх Енґельбрехтзонів і до нині, хоч чужинецькі пани лупить з нас чи не ту самісеньку шкуру не гірше, як ті чужинецькі зайди в колишній Швеції. А до того в нас ще й таке, що старі українські діячі, як ось Кость Левицький, лізуть до польських панів на колінопреклонення, тай ще важаться оправдувати те, кажучи, що це вони так „приватно"! Значить: офіційально патріот, а приватно — „до со іннего" — О. Г.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗАМІСЦЬ ЖЕЛАНЬ НА РІДНУ ШКОЛУ.

Наближаються Свята Різдва Христового, а з нагоди свят звикли люде посилати своїм приятелям та знайомим картки зі всякими желаннями. Посилають тих карток багато, а всіх їх доля в найкращім случаю „всесожжение" в форнеси. Желаннями, які виписуємо на картках, нічим не помагаємо своїм приятелям, не прибавляємо їм ні віку, ні здоровля, ні не зробимо їх кращими.

А якби витрачені гроші на картки та розсилку зложили ми на добру народну ціль, приміром на Рідну Школу в краю, то це поперше дало-б гарну суму, а подруге принесло би надзвичайно велику користь цілому нашому бідному та вбільшости темному народові. Не буде Рідної Школи — буде винародовлення, чого тільки й хочуть наші вороги.

Отже я, здоровлячи моїх приятелів і знайомих цим листом зі святами Р. Х., замісць розсилки їм карток складаю $2.00 на Рідну Школу в краю. В свою чергу прошу всіх приятелів і знакомих не присилати мені карток, а замісць того зложити жертву на ту саму ціль.

До цього долучую чека на $2.00 на імя „Обєднання".

о. П. Корсуновський з Арнольд, Па.

ЩЕ ПРО „КАШТАНКУ" ПІЛСУДСКОГО.

В одному з чисел „Свободи" вичитав підписаний, що панови Пілсудскому згинула історична „каштанка". Підписаний рад знати, в який спосіб відбулися похоронні церемонії історичної кобилки, а іменно:

1) Хто брав участь у похороні?
2) Кілько арматних стрілів віддано на „вічну память" покійниці?
3) Кілько путень сліз пролляв п. Пілсудський за небіжкою?
4) Котрий з міністрів мав прощальне слово?
5) Як відбулося послідне цілования?
6) Кілько тисяч народа брало участь в похоронній поході?
7) Чи було наказано з „ржонду" жалібні обходи по цілім „паньстве"? Кілько-літню жалобу ухвалив кабінет міністрів з приводу сеї сумної події?
8) Котрі Українці вислали з сеї причини кондоленційні телеграми?
9) Чи думають наші „браця" передати память сеї заслуженої для „Ржечи Посполітей" кобилки з рода в род — аж до останних днів „неподлеглосьці"?
10) Чи дано котрий коронований і не-коронований голові держав ордер „заслуженої коняки" — на „не забудь"?
11) Де спочивають нині тлінні останки небіжки, то є:
   а) чи в маючім повстати „Музеум іменем Маршалка Пілсудского"?
   б) чи може на Вавелю?
   в) Чи може кинено її під пліт для собак?
12) Хто доконав останнього обряду здирання шкіри?

Цікавить мене рівнож родовід тої каштанки: чи „по мечу" не походила вона від парижського коня, а по „кондзелі" з лондонської матки?

На сі питання рад би я дістати відповідь. А думаю, що нюйорський „Руский Селянин" зможе дати найкорше відповідь про це інформації, бо він і так одушевлявся польськими уланами і їх коняками, то певно і про „каштанку" Пілсудского щось нам більше скаже. Бо для нього то й це буде входити в обсяг „високої політики".

Цікавий з Монтреалю.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Про „Сорочинський Ярмарок".

Не думала я зовсім писати своїх вражінь з вистави „Сорочинський Ярмарок", яку виведено в Народнім Домі на 6-ій вулиці. Але коли прочитала в газеті д-ра Цегельського похвали того рода, що та вистава „випала над усякі сподіванки", почуваюся до обовязку сказати слово від себе.

Дуже я люблю отой „Сорочинський Ярмарок" і бачила його не раз і не два на сцені у Київі і по инших містах Великої України. Через те цікава була побачити її в Ню Йорку. Пішла, хоч була свідома того, що між нюйорськими артистами „малоросами" маємо таких, які для Українців не знаходили ніколи иншого назвиська як „дурной хахол" і які заявляли, що з соромом пригадують собі часи, коли були в „етой украінской капеле Кошиця". Я знаю, що ті артисти пішли грати „малоросійські пєси", керуючись московською поговіркою: „з паршивой собакі хоть шерсті клок". Такою собакою для них і є український „спектакль". Та мимо цього я пішла на виставу. В виставі не добачила я одначе ні Гоголівської чудесної повісти ні Старицького пєси. Побачила я за те „фольклористичний водевіл", зшитий з ріжних кавалків, та кіново-водевільних „разказов та песеньок".

Хотіли зробити щось своє, краще від Гоголя та Старицького, й дали якийсь чудний водевіл. Вже починаючи з овертюри Муссоргського повіяло московським духом. Бо не зашкодить знати і нашим критикам і професорам, що опера Муссоргського „Сорочинська Ярмарка" має наскрізь російську музику, написану до „малоросійського" мотиву.

Живі, прекрасні сцени на ярмарку навіть у порівнанню з постановкою Гаркун-Задунайського на Україні, не говорячи вже про театри Садовського та Кропивницького, вийшли в Народнім Домі вяло і нудно. Нудне було пращанне, хоч як гарно співала артистка Корецька. Та це не її вина. До нудоти тягнули свій вставний дует „Прощай, прощай". Як вставний номер-сольо Хотина-Корецька відспівала російський романс „Ти не грусті, мілой мой, горе грустю не прогониш", який невдало перероблено на „малорасійську" мову. Міжтим, коли по якій, як це було в театрі Садовського та инших, Хотина мала відспівати прекрасну пісню „Горе це мені, горе..." Ця пісня виконується в супроводі квартету сліпців, що співають знамениту лірницьку пісню „Ой, а хто матір поважає, того нечиста сила не займає"...

Замісць лірників в Народнім Домі виведено жебрака, ролю якого виконав російський куплетист Сарматов. І малося вражіння водевілю, коли Сарматов співав пісню „Во врата райскія іду, плачу, ридаю", котру він співає звичайно по російських нюйорських кабачках. Мені нагадався інтимний театр на Прорізній вул. у Київі, де другий московський куплетист, Павло Троїцкий (не той, що був співаком капелі Кошиця), співав ці куплети для насмішки над „хахлами" та для потіхи україножерської публики. Невідповідним являється рівнож дотеп Сарматова про фальшиву копійку. Цим анекдотом вже пробовано навіть салдацькі касарні на Україні. Того, що сліпий товариш пішов до „панорами", і так ніхто не зрозумів. Виходить, що артист не лише не знає духа пєси, але не розуміє й публики, перед якою виступає. Сказав смішне, а люде не сміються, бо не знають, що в Київі є „панорама" — велика картина Голгофти. Сарматов певно в душі вилаяв публику, бо вона не знала, де треба сміятися. Але вона дійсно не знала, що смішне.

Зовсім непідходячою була й друга пісня Сарматова про грошики, які, мовляв, коли маєш, то все й дівчат маєш і т. д. Може це кому з аранжерів до смаку й подобається, але з пєсою воно нічого спільного не має.

Пані Машир забула, що вона грає ролю полтавської молодиці, Гоголівської доби, а певно думала, що це американський „флеппер". Отож на ярмарку, мабуть забувши припудритися за кулісами, дістала пудру і зі словами: „Трошки борошенцем присиплюсь", почала пудруватися. Я ждала тільки, чи вона не дістане ще „ліп-стик" та чи не почне танцювати „Блек Батом", але Бог помилував.

Сцени, де чорти розстелюють червону свитку, ніхто не зрозумів. Не зрозуміло було, чому відьма впала й так довго лежала, а хор стояв дубами підчас другої інтродукції, витріщивши баньки на дирігента. Хор цілий нагадував собою миколаївських салдатів, які чекали поки дірігент скаже їм „арш", а до того стояли мертвими. Треба зазначити, що лише одна пані К. Котович, аматорка, провела живо всі народні сцени й оживляла всю гру гуртів. Взагалі вона була найліпша зі всіх другорядних роль, а декому і з перших треба би було в неї повчитися, як тримати себе на сцені. Мушу піднести, що всі артисти забували, що вони грають якусь ролю. Тому підчас співів ставють звичайними концертовими співаками, уперши свої баньки на дирігента.

П. Швець дав свойому голосови інтонацію дячка, який читав увесь час псалтир над мертвим, а Водяний дав дурного Стецька з якимсь ненатуральним голосом. Словом, коли ці артисти хотіли дати типи двох „малоросійських" солопіїв, то це їм вдалося добре. Дивлячись на такі типи, дійсно можна погоджувати „хахлом".

Натомісць пані Швець прекрасно вивязалася з своєї ролі й дала тип гарної, жвавої молодиці.

Третя дія почалася чомусь сольовим співом п. Машир, коли тут завжди дається прекрасний дует Черевика та дочки, що повернувшись з ярмарку, весело співають та пританцьовують. У театрі Садовського це була така сцена, що публика по пів години не давала спокою артистам, викликаючи їх на „біс", а тут сухий початок дав всій дії нудний тон. В додаток перегороджено чомусь сцену, а парубки довго й нудно без потреби возилися під вікном з своїм чучелом. А один з них вийшов на авансцену, вперся тупим поглядом на публику й так простояв увесь час, закамянівши, як якесь пугало на баштані.

Не стану більше забирати місця, щоби докладно спинятися над тим „представленієм". Скажу лиш одне, що не можна так безбожно псувати пєси, не можна картати прекрасні клясичні твори й давати замісць них „хахлацко-американську" вигадку. На гопаках та на чарках і на дурних Стецьках увесь час їздили тільки вороги українського народу. Вони завжди свідомо все українське прекрасне опоганювали, „опошлювали", щоби самі Українці гидилися свого національного. Для цього працювала й царська цензура, що нівечила українські пєси, щоби вони не мали культурного, ідейного змісту. Те саме зробили і в Ню Йорку заводові артисти" з „Сорочинським Ярмарком". Навіть на ярмарку годі дурити покупця та давати йому замісць доброго краму, гнилий і негідний.

Л. Барвінська.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Український Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в суботу, дня 31-го грудня, о год. 7-мій вечером в гали Народного Дому, 72 Моріс ул. Порядок мітінґу слідуючий: звіт урядників, звіт контр. комісії за 1927 рік і вибір уряду на 1928 рік. Довгуючі члени зволять виповнити свої залеглости. Котрий член не прибуде на сей мітінґ, буде караний після ухвали. Нових членів принимається без вступного Кождий член повинен придбати бодай одного нового члена на той мітінґ. — Михайло Сидор, предс.; Антін Онисик, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в понеділок, дня 2-го січня, в год. 9.30 з рана, в гали церковній. Присутність всіх членів конечна, бо буде справозданне уряду і контр. комісії та вибір уряду на 192 р8ік. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Котрий член не явиться на річнім мітінґу заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — М. Скочипець, предс.; Гр. Машлюх, кас.; І. Маркович, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Отсим повідомляється членів Тов. Укр. Січи, від. 170, що річні збори відбудуться в пятницю, дня 30. грудня, в гали під ч. 72 Morris St., в год. 7-ій вечер. На ці збори кождий член повинен обовязково явитися, бо на цих зборах буде вибір людий до праці для Товариства і будуть рішатись важні справи. Котрий член не прибуде на сі збори заплатить 1 дол. кари, а урядник 2 дол.; оправданий член може бути тоді, як тяжко хорий, або коли зайшла дуже важна перешкода. — В. Пасічняк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зоря", від. 69, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 31-го грудня 1927, в годині 8-ій вечером. Кождий член обовязаний бути на тих зборах. Котрий урядник або член не буде на зборах, заплатить кару після статута. — Йосиф Мартинів, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Запорожська Січ, від. 206, подає до відома місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінґ відбудеться в неділю, дня 1-го січня, в гали парохіяльній, точно в годині 1.30 пополудні. Проситься усіх членів прибути на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кару після статута. Уряд на 1928 рік є слідуючий: Лука Комніцький, предс.; Стефан Лемішка, заст.; Петро Гук, секр. фін.; Іфгнатій Тепер, заст.; Конст. Липка, секр. рек.; Олекса Косюк, касієр; Кароль Сулима, заст.; Мих. Кузів, Онуфрій Червінський, Мих. Фірман і Вас. Копитко, надз. хорих; Максим Сербай і Григорій Сусла, дверники; Стефан Бурбель, Николай Вецал і Михаїл Яцишин, мирові судді; Олекса Заходник, кошовий; Теодор Турецький і Ів. Гуцал, четарі; Йосиф Квасніцький і Прокіп Зарівний, прапорщики; Йосиф Кава, Ігнатій Тепер і Яким Шаравара, тростіси.

ВІДОЗВА

ДО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ, ДО ВСІХ НАШИХ БРАТІВ І СЕСТЕР В КАНАДІ Й АМЕРИЦІ.

Шановні Брати й Сестри!

Важка недоля закинула нас ген далеко, на чужину, серед чужих нам, непривітливих, маючих свою недолю — Хінців. Минають роки за роками нашого важкого життя в далеких Хінах, але з ними упливає й наша сила, наша надія на кращу долю, на нове й вільне життя на своїй рідній землі. Та ще й щось страшнійше стає перед нами, змученими злиднями й кожноденною боротьбою за кавалок хліба, — стає перед нами наша духова смерть.

Нема живого слова, котре вогнем любови до рідної землиці запалювало б наші змучені серця, несло б нам віру, а з нею й сили залишитися унуками славних дідів-Запорожців, — залишитись частиною великого українського народу, — частиною, котра, не дивлячись на матеріяльні злидні, творила б нашу вічність.

І можливість такої страшної смерти на хвилину остановила наше життя робочої худоби на чужім полі, — розбудила в нас людське почуття, а з ним і потребу оборони, потребу боротьби за життя людини.

І ось ми, тепер не одинцем а обєднані в одно одностайне, щоб загальними силами боротися і побідити!

Та для цього, для цеї боротьби й побіди у нас за мало сил; нам потрібна негайна допомога, потрібна певність, що ми не одні, що ми хочби на короткий час були худобою, що ми люди — люди, варті боротьби, а там і побіди!

І на звисоко нам — Товариство „Просвіта".

А що ж далі?

Чи маємо ми змогу хоч себе просвітити, хоч себе вимуштрувати?

Браття й Сестри! — За Вашою щирою допомогою ми не тільки самі воскреснемо, але клянемось, що прапор нашої культури, наших змагань, нашого життя високо держатимемо твердою рукою; голосно затрублять наші труби і один за одним з могили віковічного сну вставатимуть лихом приспані діти, — сотня за сотнею, курінь за курінем покриють нашу милу Україну і святою волею усміхнеться наша заплакана мати!...

Так допоможіть нам стати тими сотнями й куріннями, негайно шліть нам книжки, часописи, журнали, пєси, ноти, усе те, що навчить нас працювати на рідним полі, навчить нас бути гідними Вас!

Прочитали Ви часопис, книжку чи журнал, не ховайте в шафу а шліть нам, бо для нас це буде великий подарунок!

Кожна така офіра буде для нас тою стравою, котра верне нам на-пів знівечене злиднями життя.

О, колиб Ви нас, Брати й Сестри, почули, колиб ми всі разом проснулись, обнялись і всі як один до одної цілі, до одної мети — нашої волі стремили, тоді-б сталась у нас одна мова, одна мати — Велика Україна! І ми, недолею вмиті, злиднями обтерої, віримо, святий час, коли ми як один тукнемо: „Ми вільні, Воскресла Україна до нового і вічного життя!"

Всі часописи, книжки і ноти слати на таку адресу:

Ukrainske Towarystwo Proswita
45 North Szechnen Rd.
Shanghai, China.

Всі инші часописи просимо о передрук тої нашої просьби.

— Той античний годинник дуже гарний, але йде нечетно.

— О, на нього треба лише розумітися! Я, приміром, знаю, що коли вказівка стоїть на пів до семої, а годинник бе одинацяту, то є три чверти на осьму.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за місяць листопад 1927 року.

ВІДДІЛ 212.

Сестр. Пресв. Діви Марії у Вілінґ, В. Ва.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.	
Дісламо від членів	$5.52
Дрібні жертви з пушок	1.85
Часть доходу з підприємства	5.00
Разом	$12.37
Бліщ Катерина	$ 50
Тихоневич Анна	50
Папа Марія	50
Солецька Агафія	50
Миналка Параскевія	1.00
Шелева Анна	25
Вітенко Марія	1.00
Чайковська Катерина	50
Федчак Анна	50
Петричка Марія	27

ВІДДІЛ 214.

Бр. св. Михаїла в Шикаго, Іл.

Жертва з каси відділу	$25.00
Жертви від части членів	8.00
Разом	$33.00
Чирка Панько	$1.00
Зеліско Василь	1.0
Завадовський Стефан	1.00
Березовський Гнат	1.00
Дорош Іван	1.00
Крисоватий Михайло	1.00
Новосядлий Стах	1.00
Дорош Теодор	1.00

ВІДДІЛ 215.

Тов. Поміч в Чужині в Ню Йорку, Н. Й.

Жертва з каси відділу	$10.00
Жертви від членів	——
Разом	$10.00

ВІДДІЛ 218.

Тов. Сокіл в Юнгставн, О.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.	
Діслано від члена	$1.00
Разом	$1.00
Пущак Семен	$1.00

ВІДДІЛ 220.

Бр. св. Петра і Павла в Шикаго, Іл.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.	
Діслано жертву з каси відділу	$25.00
Діслано від членів	34.50
Дрібні жертви з пушок	17.72
Разом	$77.22
Блідий Михайло (Ф)	$1.00
Брудний Стефан	5.00
Дмитраш Данило	1.00
Демко Антін	1.00
Ґіжовський Дмитро	1.00
Когут Іван	1.00
Кріль Юрко	1.00
Костик Данило	1.00
Красний Семен	1.00
Нурко Григорій	2.00
Ривак Андрій	50
Саган Василь	2.00
Блідий Петро	1.00
Чорняк Ілько	1.00
Кот Микола	1.00
Осідач Іван	1.00
Шкварок Іван	2.00
Жовнірчак Петро	10.00
Зеліско Олекса	1.00

ВІДДІЛ 225.

Бр. св. Николая в Деслодж, Мо.

Жертви від части членів проголошено.	
Жертва з каси відділу	$10.00
Діслано від членів	12.00
Разом	$22.00
Ґреськів Іван	$1.00
Копач Онуфрій	1.00
Комар Андрій	1.00
Комар Федько	1.00
Марцинишин Микола	1.00
Міштурак Петро	1.00
Павлюх Григорій	1.00
Патин Стефан	1.00
Патин Татіяна	1.00
Пастернак Петро	1.00
Паращак Микола	1.00
Іванко Михайло	1.00

ВІДДІЛ 229.

Бр. св. Василія в Скрентон, Па.

Жертва з каси відділу	$——
Жертви від части членів проголошено.	
Дрібні жертви з пушок	$ 5.05
Дісламо від членів	18.50
Разом	$23.55
Савкулич Григорій	$3.00
Гоменчук Ілія	2.00
Мандрух Яків	1.50
Кошупка Михайло	1.00
Остач Михайло	1.00
Приступа Петро	1.00
Гевко Михайло	1.00
Малик Михайло	1.00
Малик Розалія	1.00
Федицька Софія	1.00
Дутчак Михайло	1.00
Бриндзя Василь	1.00
Дорофей Василь	1.00
Калакука Стефан	50
Цурій Стефан	50
Дубій Василь	50
Мехнич Стефан	50

ВІДДІЛ 238.

Тов. Дружина Князя Данила в Бостон, Масс.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.	
Діслано дохід з підприємства	$75.30
Разом	$75.30

ВІДДІЛ 247.

Бр. св. Івана Хрестителя в Вілмінґтон, Дел.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.	
Діслано від члена	$1.00
Разом	$1.00
Косовський Григорій	$1.00

ВІДДІЛ 252.

Тов. ім. Тараса Шевченка в Шикаго, Іл.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.	
Діслано від членів	$7.00
Разом	$7.00
Новодворський Стефан	$1.00
Тарновський Юліян	1.00
Тягнибік Лев	1.00
Бойчук Кіндрат	1.00
Филипів Йосиф	1.00
Лоханський Йосиф	1.00
Скульський Іван	1.00

ВІДДІЛ 265.

Тов. ім. Богдана Хмельницького в Майнерсвил, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.	
Діслано від членів	$17.00
Разом	$17.00
Гузела Стефан	$1.00
Гузела Іван	1.00
Коцюбка Йосиф	1.00
Коцюбка Текля	1.00
Мартинюк Стефан	1.00
Мацюжак Іван	1.00
Надич Василь	1.00
Пташинська Марія	1.00
Пташинський Теодор	1.00
Самець Олекса	1.00
Сорокач Михайло	1.00
Самець Марія	1.00
Табака Михайло	1.00
Стечишин Микола	1.00
Задорожний Василь	1.00
Іваник Прокіп	1.00
Маційовський Антін	1.00

ВІДДІЛ 267.

Тов. ім. Тараса Шевченка у Вестбури, Н. Й.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.	
Діслано від членів	$3.00
Діслано від не члена	1.00
Разом	$4.00
Теслюк Петро	$2.00
Пакалюк Лукіян	1.00

ВІДДІЛ 276.

Бр. св. Николая в Амбрідж, Па.

Жертви від части членів проголошено.	
Діслано жертву з каси відділу	$23.00
Діслано від членів	18.00
Дрібні жертви з пушок	2.77
Дохід з підприємства	57.04
Разом	$100.81
Яраш Микола	$1.00
Рапач Іван	1.00
Волошин Іван	1.00
Лазар Григорій	6.00
Лех Василь	1.00
Плішка Іван	75
Керз Йосиф	1.00
Кепіт Іван	1.00
Лаврик Луць	1.00
Білий Мартин	25
Лисяк Яків	50
Мельник Онуфер	50
Лавріноκ Михайло	1.00
Карачок Петро	1.00
Фук Михайло	1.00

ВІДДІЛ 279.

Бр. св. Йосафата в Зейнсвил, О.

Жертва з каси відділу	$——
Жертви від части членів проголошено.	
Діслано жертву від члена	$1.00
Разом	$1.00
Витвицький Стефан	$1.00

ВІДДІЛ 280.

Тов. Над Збручем в Скрентон, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.	
Діслано від членів	$33.50
Дрібні жертви з пушок	5.05
Разом	$38.55
Бучинський Семко	$1.00
Бутинський Василь	1.00
Грещук Евстахій	1.00
Гасай Петро	1.00
Ягелло Мартин	1.00
Ягелло Йосиф	1.00
Козуб Микола	1.00
Крайтар Стефан	1.00
Курило Іван	1.00
Книшевич Теодор	1.00
Маркевич Микола	1.00
Михалишин Василь	50
Мейхер Себастіян	1.00
Насінник Микола	1.00
Олексишин Іван	1.00
Рудак Семен	1.00
Сідельник Данило	1.00
Скалацький Григорій	1.00
Стельмах Василь	2.00
Волянський Дмитро	1.00
Величко Іван	1.00
Захарчук Василь	1.00
Заїк Михайло	1.00
Запоточний Онуфрій	2.00
Запоточний Григорій	1.00
Гловач Олександер	1.00
Хома Ілько	1.00
Терлич Стефан	1.00
Бучма Іван	1.00
Бовтюх Олександер	1.00
Черняк Павло	1.00
Назар Іван	1.00

ВІДДІЛ 286.

Бр. св. Володимира в Джерзи Сіті, Н. Дж.

Жертва з каси відділу	$——
Жертви від части членів проголошено.	
Діслано від членів	$6.00
Разом	$6.00
Барна Іван (II)	$1.00
Хомяк Василь	1.00
Кавочка Михайло	1.00
Заканич Теодор	2.00
Світлик Антін	1.00

ВІДДІЛ 292.

Бр. св. Івана Хрестителя в Дітройт, Міш.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.	
Дісламо від членів	$15.00
Дрібні жертви з пушок	25.59
Разом	$40.59
Дячун Іван	$5.00
Масляк Йосиф	4.00
Медвідь Теодор	2.00
Андрусевич Ілько	1.00
Форись Іван	1.00
Василишин Василь	1.00
Бутник Никита	1.00

ВІДДІЛ 296.

Бр. св. Михаїла в Арнолд, Па.

Жертви з каси відділу і від части членів проголошено.	
Діслано із загальної збірки	$62.43
Разом	$62.43

(Дальше буде).

ВІДОЗВА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА СТАНИСЛАВЧИК, ПЕРЕМИСЬКОГО ПОВІТУ.

Дорогі Браття!

Звертаємося до Вас з проханнєм помогти нам в будові „Народного Дому", якого ми не в силі самі побудувати. Вже від кількох літ збираємо фонди між своїми співсельчанами, однак відповідної квоти, з котрою можнаб розпочати будову, ми не зібрали. Причина в цьому, що населення збідніло й не може складати більших датків. Як Вам відомо, наше село цілковито знищене в світовій війні. Бідне населення з тяжкою бідою відбудувалось, задовжившись по уха, так, що не одного цей довг гнобить до нинішнього дня. Однак на цім не скінчилося. Прийшов 1918 р. а з ним нові спустошення для нашої громади, які принесли нам наші дотеперішні окупанти. Однак помимо цих тяжких ударів та страшної повені, що знищила нам бараболю, одинокий середник до життя, ми постановили приступити до будови цеї культурно-просвітньої твердині, де ми та наші діти вчилибся цего, чого нам нині не дає польська школа, т. е пізнати й любити **Рідний Край.**

Тому прохаємо Вас, поможіть нам своєю дрібною лептою докінчити це велике діло. Від Вас залежить дальший розвій нашої громади, нашої будучности. Поможіть!

За Виділ читальні „Просвіти" в Станиславчику:

Стефан Волох, голова;

Мих. Розваринський, писар.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

—o—

ЛУДЛОВ, МАСС.

З балю для потерпівших від повені.

Заходом тов. ім. І. Франка, від. 253 У. Н. Союза, устроено баль на дохід потерпівших від повені. На висше згаданий баль прибули гості із Голийок, як лише довідались, на яку цілі устроюється баль. Місцеві Українці не взяли участи у сім балю, хотяй знають, що там в краю, де вони родились і зросли, лучилось велике нещастя. Думаю, що ми, Українці з Лудлов, не повинні дати загинути нашим землякам і байдужно на то все дивитись, але повинні стати груди при груди і помогти їм. Коли ми не поможем їм в їх нещастю, то будьмо певні, що їм чужинці не поможуть. Тут політичні погляди не повинні стояти на перешкоді. На згаданім балю попросив о слово гр. Г. Приступа й звернувся з просьбою до гостей. Він представив присутним ціль сього балю. Відтак попросив гр. Іл. Ваврищина, щоби сей представив і пояснив присутним теперішне життя наших братів в старім краю. Гр. Іл. Ваврищин в коротких але ядерних та глибоко в душу падаючих словах описав сю страшну катастрофу, яка так тяжко діткнула наш нарід у Старім Краю. Він сказав, що тутешні Українці повинні сягнути до своїх кишень, витягнути тяжко запрацьований гріш і дати його потребуючим, коли вони находяться в нещастю й дати скоро, бо хто скоро дає, той двічі дає. Ми повинні жертвувати як найбільш. Після промови гр. Іл. Ваврищина, І. Приступа і І. Виронка зайнялися збіркою поміж гостями і зібрали $25.25.

Жертвували по $2.00: Іл. Ваврищин, Іл. Процишин, В. Коваль, І. Сердинський; по $1.00: І. Приступа, І. Виронка, П. Яців, Зофія Ваврищин, І. Дух, К. Сліпецький, Ст. Климек, В. Сопкевич (Поляк), В. Босик, П. Павлів; по 50 ц.: Т. Заячковський, Р. Сорохтей, М. Мельник, Іл. Гнатів, Д. Харко, М. Кульбанський, В. Зварич, Й. Шиґел (Поляк), К. Зварич, Р. Жовта, Ст. Наливайко, І. Токарський (Поляк), Фр. Лабуда (Поляк), А. Дайняк; по 25 ц.: А. Щурко.

На хрестинах у І. Мельника не забув гр. П. Пилипів припімнути присутним гостям про ту страшну катастрофу, котра навістила наших братів в Старім Краю. Гості зрозуміли тяжке положення наших братів в краю і зложили на руки П. Пилипова $6.00.

Датки зложили по 1.00: І. Мельник, Гр. Шабан; по 50 ц.: П. Пилипів, К. Яремко, Ст. Боднар і Сем Френц; по 25 ц.: М. Мишоловський, І. Гарасюк, Р. Федорів, Т. Столяр, М. Яців, Т. Звіжинський, І. Андрусик, Анд. Поплавський.

Гроші переслано до Обєднання.

Іван Приступа.

—o—

РИВЕРГЕД, Л. АЙ., Н. Й.

Як належить дбати про наших інвалідів.

В неділю, 27 листопада відбулися хрестини першої донечки Параскеви у громадян Штокайлів. Гості бавились як пристало на свідомих Українців. На зазив п. Н. Худяка зложили вони на наших героїв-інвалідів, які часто не мають кусника хліба, свої жертви.

Зложили по долярови слідуючі добродії: С. Штокайло, Юлія Штокайло, М. Стахів, Анна Стахів, М. Худяк, Магдалина Худяк, І. Кісіль, Михайлина Кісіль, Ломаґа І., Ломаґа Анна, Гірчиця Т., Луцький П., Ґерґела І., Ґерґела Юлія, Ґерґела Й. Разом $15.00. — Гроші відіслано до Обєднання.

Н. Худяк.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

—o—